

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	31300 Хімія харчових продуктів
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	102 Хімія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.12.2020 р.

Справа № 1158/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Оксана Білоус – головуючий,
Сонько Сергій Петрович,
Погребняк Володимир Григорович,
Олександр Голуб,
Михайленко Владислав Іванович,
Максименко Надія Василівна,
Ігор Коваленко,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Дмитрів Григорій Степанович,
Грановська Людмила Миколаївна,
Трохимчук Андрій Дмитрович,

за участі запрошених осіб:

Турчанін Михайло Анатолійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Донбаська державна машинобудівна академія
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31300
Назва ОП	Хімія харчових продуктів
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	102 Хімія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

зауважень до підкритерію немає.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

зауважень до підкритерію немає.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Не зовсім зрозумілим як саме враховувався досвід іноземних освітніх програм, адже перейняти досвід можна лише під час стажування викладачів у відповідних навчальних закладах, а ознайомлення з ОП на сайті це аж ніяк не те саме. На сайті кафедри хімії та ОП немає жодної інформації про співпрацю з Політехнікою Бухаресту чи університетами Штутгарту, Байройту чи Лідсу на чий ОП орієнтувались розробники ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

зауважень до підкритерію немає.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

зауважень до підкритерію немає.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

зауважень до підкритерію немає, але є важлива рекомендація: варто збільшити кількість годин для лабораторних робіт, хоча б довести до рівня лекційних годин.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

зауважень до підкритерію немає.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Під час аналізу навчального плану, який відповідає ОП виникло питання доцільності 4 кредитів для Української мови як іноземної, при тому, що на ОП іноземних студентів немає, з іншого боку для дисциплін з інших ОП ДДМА не вказано ніякої інформації, це потрібно узгодити, щоби ті 4 кредити були використані українськими студентами.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

зауважень до підкритерію немає.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

зауважень до підкритерію немає.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

зауважень до підкритерію немає.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

зауважень до підкритерію немає.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

зауважень до підкритерію немає.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

зауважень до підкритерію немає.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Дуже шкода, що ЕГ не змогла переконатись в дієвості положення про визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО внаслідок низької активності студентів щодо академічної мобільності

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

зауважень до підкритерію немає.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

зауважень до підкритерію немає.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Можна погодитись із зауваженням експертів щодо не повного перекриття тематики досліджень з цілями освітньої програми, хоча насправді провести чітку межу між органічною хімією та хімією харчових продуктів провести можна.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

зауважень до підкритерію немає.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

На жаль, інформація про інтернаціоналізацію діяльності ЗВО жодним чином не стосується до викладання за ОП

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

зауважень до підкритерію немає

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

зауважень до підкритерію немає

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає, шкода що немає прикладів реалізації.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

зауважень до підкритерію немає, шкода що немає прикладів реалізації.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ має рацію щодо не повної професійної відповідності НПП, які реалізують акредитовану ОП, але видно чіткий план дій для виправлення цієї ситуації.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

зауважень до підкритерію немає.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

зауважень до підкритерію немає.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

На жаль, із звіту ЕГ видно певний формалізм ЗВО щодо сприяння професійному розвитку викладачів

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

На жаль, із звіту ЕГ видно певний формалізм ЗВО щодо сприяння розвитку викладацької майстерності

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Зауваження представлені ЕГ щодо недостатнього забезпечення ОП матеріально-технічними ресурсами також підтверджується аналізом інформації з вебсторінки кафедри хімії і ОП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

зауважень до підкритерію немає.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

зауважень до підкритерію немає.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

зауважень до підкритерію немає.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає. шкода що немає прикладів реалізації

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Не зовсім зрозуміло, які зміни до ОП було впроваджено саме завдяки студентам

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Хочеться зазначити тісну співпрацю з роботодавцями, включно з планами реалізації дуального навчання (ПАТ «АПК Інвест»)

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Цей під критерій потребує уваги та підсилення зі сторони адміністрації ЗВО

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

зауважень до підкритерію немає, однак варто роботу проводити більш систематизовано

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

зауважень до підкритерію немає.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Дуже серйозне зауваження стосується англomовної сторінки ОП, вірніше повна її відсутність. Цю проблему потрібно вирішити в якнайшортіші терміни

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Керівництву ЗВО слід знайти можливість для організації стажування викладачів для безпосереднього врахування досвіду іноземних освітніх програм, адже перейняти досвід можна лише під час відповідних навчальних закладах, а ознайомлення з ОП на сайтах іноземних університетів це аж ніяк не те саме.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо збільшити кількість годин для лабораторних робіт, хоча б довести до рівня лекційних годин, адже це вкрай необхідно для дисциплін професійного спрямування. Доцільно впорядкувати інформацію щодо 4 кредитів, котрі зараз відповідають Українській мові як іноземної, при тому, що на ОП іноземних студентів немає, з іншого боку для дисциплін з інших ОП ДДМА не вказано ніякої інформації, це потрібно узгодити, щоб ті 4 кредити були використані українськими студентами.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Важко давати рекомендації щодо цього критерію, оскільки відсутня студентська академічна мобільність за ОП. Потрібно пояснювати студентам наскільки необхідним є участь в академічних обмінах для їхньої майбутньої кар'єри

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Попри те, що ОП є новою, потрібно старатись вдосконалювати її наповнення відповідно до її цілей, оскільки на сьогодні є часом відсутність елементів хімії харчових продуктів, а натомість зосередженість на органічній хімії, хоч і чітко провести межу між ними проблематично. Важливо інтернаціоналізацію діяльності ЗВО також впроваджувати і за ОП

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Попри те, що у ЗВО розроблена належним чином уся документація щодо контрольних заходів, оцінювання та академічної доброчесності важко давати подальші рекомендації без прикладів їхньої реалізації.

Критерій 6. Людські ресурси

Незважаючи на неповну професійну відповідності НПП, які реалізують акредитовану ОП, видно чіткий план дій керівництва кафедри хімії і ОП для виправлення цієї ситуації, зокрема завдяки активному залученню роботодавців, що є дуже вірним кроком. ЗВО потрібно позбутись формалізму щодо сприяння професійному розвитку викладачів та сприяння розвитку викладацької майстерності. Необхідно перейняти кращий досвід інших ЗВО щодо систем рейтингування та відповідного матеріального стимулювання викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Потрібно покращити забезпечення ОП матеріально-технічними ресурсами, зокрема забезпечення лабораторії сучасним обладнанням, котре б відповідало цілям акредитованої ОП

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Потрібно більш предметно залучати студентів до перегляду ОП при цьому варто підкреслити успішну співпрацю з роботодавцями, зокрема плани реалізації дуального навчання (ПАТ «АПК Інвест»). Керівництву кафедри, на якій реалізовується ОП варто перейняти досвід ЗВО, щодо врахування кар'єрного росту своїх випускників.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Обов'язково потрібно створити англomовну версію вебсторінки для ОП задля залучення іноземних студентів, адже, наскільки зрозуміло з Навчального плану, ЗВО передбачає їхнє навчання на ОП, принаймні 4 кредити з української мови як іноземної на це прямо вказує

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БІЛОУС ОКСАНА ІВАНІВНА